

Zápis ze 13. schůze zahraničního výboru, která se konala ve dnech 14. – 15. dubna 1999

Přítomni: L. Zaorálek, M. Doktor, J. Karas, J. Kohlíček, K. Kühnl, V. Laštůvka, M. Máče, J. Payne, M. Ransdorf, J. Svoboda, V. Štěpová, P. Šulák, P. Tollner, J. Vlach, V. Vymětal, J. Zahradil

Omluveni: V. Nájemník

P O Ř A D:

1. Zahájení schůze
2. Informace o adaptaci Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě, podepsané v Paříži dne 19. listopadu 1990
3. Sdělení předsedy
4. Přípomínky a podněty poslanců
5. Návrh termínu a pořadu příští schůze
6. Koncepce zahraniční politiky České republiky

středa 14. dubna

1. Zahájení schůze

Předseda výboru posl. L. Zaorálek zahájil schůzi v 9.00 hod. Konstatoval, že s ohledem na skutečnost, že dne 14. dubna 1999 v 15.00 se koná 11. schůze Poslanecké sněmovny, na které bude projednáván Vládní návrh na vyslání 6. polní nemocnice k plnění humanitárních úkolů a nevyzbrojeného dopravního letounu An-26 Armády České republiky k plnění přepravních úkolů ve prospěch aliančních sil mimo území Svazové republiky Jugoslávie v souvislosti s řešením konfliktu v Kosovu /sněmovní tisk 176/, zahraniční výbor by ještě před zahájením schůze Poslanecké sněmovny měl tento sněmovní tisk 176 projednat. Navrhl, aby z pořadu 13. schůze zahraničního výboru byly vypuštěny následující body:

- Dohoda o spolupráci Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v otázkách spojených se zabezpečováním zahraničně obchodní politiky, zahraničního obchodu a podpory exportu v činnosti zahraniční služby České republiky
- Informace o činnosti Česko-německého fondu budoucnosti
- Informace o stavu přípravy ČR na přístup k EU
- Aktuální informace o procesu implementace komunikační strategie ČR před vstupem do EU
- Dovolba člena podvýboru zahraničního výboru pro styky s kraji

Návrh byl schválen /14:0:0/.

Poté navrhl zařazení nového bodu

- Vládní návrh na vyslání 6. polní nemocnice k plnění humanitárních úkolů a nevyzbrojeného dopravního letounu An-26 Armády České republiky k plnění přepravních úkolů ve prospěch aliančních sil mimo území Svazové republiky Jugoslávie v souvislosti s řešením konfliktu v Kosovu /sněmovní tisk 176/.

Návrh byl schválen /13:0:1/.

2.

Informace o adaptaci Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě, podepsané v Paříži dne 19. listopadu 1990

Informaci přednesla **velvyslankyně ČR a vedoucí stálé mise při OSN, OBSE a ostatních mezinárodních organizacích ve Vídni Ing. Marie Košťálová**, kterou předala poslancům v písemné formě.

V rozpravě vystoupili **posl. K. Kühnl, J. Kohlíček, J. Payne, L. Zaorálek, velvyslankyně M. Košťálová**. V závěru rozpravy se poslanci shodli na tom, že touto problematikou se budou opět zabývat. Očekává se, že adaptovaná Smlouva bude předložena Parlamentu ke schválení.

3.

Vládní návrh na vyslání 6. polní nemocnice k plnění humanitárních úkolů a nevyzbrojeného dopravního letounu An-26 Armády České republiky k plnění přepravních úkolů ve prospěch aliančních sil mimo území Svazové republiky Jugoslávie v souvislosti s řešením konfliktu v Kosovu /sněmovní tisk 176/

Vládní návrh odůvodnil **náčelník Generálního štábu AČR Jiří Šedivý a vrchní ředitel sekce mnohostranných vztahů Ministerstva zahraničních věcí ČR Pavel Vacek** ve smyslu předkládací zprávy.

Zpravodajskou zprávu přednesl **posl. J. Zahradil**. Současně seznámil členy výboru s usnesením Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu ČR, ve kterém byla vypuštěna slova „mimo území Svazové republiky Jugoslávie“. Uvedl, že navrhne zahraničnímu výboru přijmout usnesení, kterým doporučí Poslanecké sněmovně schválit vládní návrh usnesení.

V rozpravě vystoupil **posl. K. Kühnl, J. Payne, L. Zaorálek, J. Kohlíček, V. Laštůvka, M. Ransdorf, K. Kühnl** navrhl

- v textu vládního návrhu usnesení vypuštění slov „mimo území Svazové republiky Jugoslávie“

Návrh nebyl schválen /2:6:5/.

- rozšířit usnesení o nový bod „ Poslanecká sněmovna vyjadřuje plnou podporu akcím Severoatlantické aliance v souvislosti s řešením konfliktu v Kosovu na základě podmínek Severoatlantické rady z 12. dubna 1999“

Návrh nebyl schválen /2:5:6/.

Posl. J. Zahradil navrhl přijmout usnesení, kterým zahraniční výbor doporučuje přijmout usnesení uvedené ve sněmovním tisku 176.

Bylo schváleno usnesení č. 48 /11:2:0/.

4.

Sdělení předsedy

Předseda výboru posl. L. Zaorálek informoval poslance o tom, že

- přijetí delegace zahraničního výboru Národního shromáždění francouzského parlamentu vedené místopředsedou výboru p. Rogerem-Gerardem Schwartzbergem se uskuteční ve dnech 20. – 23. dubna 1999 s tím, že 21.4.1999 v 9.30 hodin proběhne jednání se zahraničním výborem a v 19.00 hodin bude večeře podávaná předsedou výboru posl. L. Zaorálkem /restaurace U Vladaře /Praha 1-Malá Strana, Maltézské nám./ Podklady k jednání budou k dispozici v sekretariátu zahraničního výboru 15.4.1999.

- schválenou dobu pobytu delegace zahraničního výboru /posl. L. Zaorálek, J. Payne, J. Karas, V. Nájemník/ v Maroku ve dnech 4. – 7. 5. 1999 - 3 dny z důvodu leteckého spojení je nutné předložit organizačnímu výboru návrh na prodloužení doby trvání zahraniční cesty o 1 den tj. celkem na 4 dny a předložit organizačnímu výboru návrh na schválení příspěvku PS na společenskou akci pořádanou na ZÚ v Rabatu do výše Kč 10.000,-.
Bylo přijato usnesení č. 49 /11:0:0/.

- MPO ČR předává členům zahraničního výboru Plán aktivit dohody CEFTA /z 11.3.1999/.

- pracovníci Historického ústavu AV ČR nabízejí členům zahraničního výboru uspořádání pracovní schůzky s odborníky /balkanisty, jugoslavisty, albanisty/, která by umožnila poslancům formou přednášky odborníků a následnou diskusí získat další informace o historii i současných poměrech v Kosovu, Jugoslávii a v dalších balkánských zemích. Poslanci se shodli na tom, že nabídku využijí.

Předseda výboru posl. L. Zaorálek informoval poslance o peticích a podáních došlých zahraničnímu výboru, které jsou poslancům k dispozici v sekretariátu zahraničního výboru:

Výzva občanského sdružení Národní front Castistů k podpoře srbského národa
odesílatel: Jaroslav Janovec – předseda Národního frontů Castistů

Žádost týkající se zastavení vojenských akcí NATO v SRJ
odesílatel: Radim Literak – student Palackého University v Olomouci

Dopis – stanovisko k situaci v SRJ
odesílatel: Ing. Rudolf Smola – Praha 6

Otevřený dopis vládě, sdělovacím prostředkům /+ obrázky/- protest proti vyvražďování srbského národa
odesílatel: Antonín Blažek – Frenštát p.Radhoštěm

Rezoluce účastníků občanského shromáždění na náměstí Míru v Bruntále dne 26.3.1999 – protest proti rozhodnutí NATO a USA bombardovat Jugoslávii
odesílatel: účastníci občanského shromáždění – Bruntál

Dopis – názor na situaci v SRJ
odesílatel: anonym

Podpisové archy /2.317 podpisů občanů ČR a občanů SRJ/ k Petici vyjadřující podporu SRJ proti agresi NATO ze dne 5. 4. 1999
odesílatel: Milan Veljašević – I.rada Velvyslanectví SRJ v Praze

Dopis – nesouhlas s útokem NATO na SRJ
odesílatel: Martin Pecka – Ostrava 3

Výzva k zastavení bombardování SRJ
odesílatel: Milosh Dabich

Výzva k vystoupení ČR z NATO z důvodů agrese NATO proti SRJ
odesílatel: J. Václavík

Prosba o ukončení války v Jugoslávii
odesílatel: Jaromír Boško

Stanovisko VČS ZO KSČM V Polesné u Chebu k agresi NATO vůči SRJ
odesílatel: Stanislav Macek – předseda VČS ZO KSČM Polesná u Chebu

Dopis – nesouhlas s bombardováním SRJ
odesílatel: Světlana Králová, Nové Mitrovice

Předseda výboru posl. L. Zaorálek písemně informoval poslance o informacích ze zahraničí došlých zahraničnímu výboru, které jsou k dispozici poslancům v sekretariátu zahraničního výboru.

5.

Připomínky a podněty poslanců

Posl. J. Payne navrhl, aby na příští schůzi zahraničního výboru byl zařazen bod Mezinárodní obchod drogami.

Posl. M. Doktor navrhl, aby na některé z příštích schůzí byl zařazen bod Informace o činnosti podvýborů zahraničního výboru.

Posl. J. Zahradil navrhl, aby se zahraniční výbor zabýval personální politikou MZV ČR.

Posl. J. Payne navrhl zvážit zřízení podvýboru zahraničního výboru, který by se zabýval podrobněji činností některých odborných výborů NATO - např. výboru pro jaderné plánování.

6.

Návrh termínu a pořadu příští schůze

Předseda výboru posl. L. Zaorálek navrhl následující termín a pořad 14. schůze zahraničního výboru, která se bude konat ve dnech 21. a 22. dubna 1999.

POŘAD:

středa 22. dubna 1999

ve 14.00 hodin

1. Zahájení schůze
2. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy, Rada Evropy číslo 121, sjednaná v Granadě dne 3. října 1985, která byla za Českou republiku podepsána ve Štrasburku dne 24. června 1998 /sněmovní tisk 83/

Uvede: zástupce MK ČR
Zpravodaj: posl. V. Štěpová

3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná), Rada Evropy číslo 143, sjednaná ve Valettě dne 16.1.1992, která byla za Českou republiku podepsána ve Štrasburku dne 17. 12. 1998 /sněmovní tisk 133/

Uvede: zástupce MK ČR
Zpravodaj: posl. V. Štěpová

ve 14.30 hodin

4. Informace o stavu přípravy ČR na přístup k EU
Informaci podá: JUDr. Pavel Telička – nám. ministra zahraničních věcí
5. Aktuální informace o procesu implementace komunikační strategie ČR před vstupem do EU

Informaci podá: zástupce MZV ČR
zástupce internetového studia Et netera

v 16.30 hodin

6. Bezpečnostní strategie České republiky
Uvede: Egon Lánský – místopředseda vlády pro zahraniční a bezpečnostní politiku

čtvrtek 22. dubna 1999

v 9.00 hodin

7. Mezinárodní obchod drogami
Přizván: zástupce Policie ČR

v 10.30 hodin

8. Informace o činnosti Česko-německého fondu budoucnosti
 Informaci podává: JUDr. Dagmar Burešová – předsedkyně
 správní rady Česko-německého fondu
 budoucnosti
 PhDr. Tomáš Kafka – ředitel sekretariátu
 Česko-německého Fondu budoucnosti
9. Dovolba člena podvýboru zahraničního výboru pro styky s kraji
 Uvede: posl. J. Karas – předseda podvýboru
 pro styky s kraji
10. Sdělení předsedy
11. Připomínky a podněty poslanců
12. Návrh termínu a pořadu příští schůze

Návrh byl schválen /11:0:0/.

Schůze byla přerušena v 17.00 hodin.

čtvrtek 15. dubna

Předseda výboru posl. L. Zaorálek zahájil v 9.15 hod. pokračování jednání zahraničního výboru.

11.

Koncepce zahraniční politiky České republiky

V úvodu projednávání Koncepce zahraniční politiky ČR vystoupil **ministr zahraničních věcí J. Kavan**. Uvedl, že vláda přikládá zahraniční politice velký význam, vychází z toho, že zahraniční politika umožňuje zemi naší velikosti hájit své zájmy v mezinárodním společenství a současně tak vytvářet příznivé podmínky pro vnitropolitický vývoj a hospodářskou prosperitu státu. Aby toho mohla zahraniční politika dosáhnout, musí být:

- aktivní
- kvalifikovaná
- operativní
- předvídat vývoj
- transparentní
- otevřená.

Zdůraznil, že zahraniční politika musí být kontinuální a konsensuální. V tomto rozsahu byla koncepce byla zpracována poprvé od r. 1993, kdy ji v Poslanecké sněmovně předkládal ministr J. Zieleniec. K práci na koncepci byli přizváni nejen pracovníci MZV ČR, ale též

různí odborníci, zástupci výzkumných ústavů Akademie věd, odborníci na mezinárodní právo, mezinárodní vztahy, ale i zástupci některých politických stran. Podrobněji okomentoval předložený materiál Koncepce zahraniční politiky České republiky.

Zpravodaj posl. L. Zaorálek konstatoval, že projednávání koncepce zahraniční politiky v Poslanecké sněmovně bylo již prosazováno v minulém volebním období, ale nedošlo k tomu. Připomněl slova H. Arentové, že „zahraniční politika je posledním místem intelektuální spekulace v obecné politice“. Spekulace v tom nejlepší slova smyslu, protože i v případě koncepce české zahraniční politiky se potýkáme s takovými otázkami jako je interpretace moderní české historie, hledání místa ČR v tomto období vývoje Evropy a to jsou velká témata, kde si nedovede představit, že by nebyla diskutována. Přesto se diskuse o zahraniční politice v Poslanecké sněmovně odehrávala velmi vzácně. Domnívá se, že byla též sporná úroveň diskuse o zahraniční politice – možná, že k tomu přispěla sporná témata např. Česko-německá deklarace, vstup ČR do NATO. Vyjádřil přesvědčení, že touto diskusí se posouváme dopředu a je možno ji vnímat jako nabídku odborné veřejnosti a je to možnost vytváření různých alternativ pohledu a názorů. Domnívám se, že vláda těžko může usilovat o to, aby tato koncepce byla diskutována a upravována a výsledkem by byl pozměněný text, vláda předkládá tento materiál jako podnět k diskusi. Uvedl, že z tohoto důvodu bude jako zpravodaj navrhovat, aby zahraniční výbor tuto koncepci vzal na vědomí a aby doporučil organizačnímu výboru, aby Koncepce zahraniční politiky ČR byla zařazena na pořad květnové schůze Poslanecké sněmovny.

V rozpravě vystoupil **posl. M. Máče**, velmi kladně zhodnotil předložený materiál, zejména se zajímal o

- postoj ČR k ZEU – **ministr J. Kavan** k tomu uvedl, že o roli ZEU a jejím vztahu k NATO se v Evropě diskutuje, diskuse bude dlouhá a ČR chce v této diskusi aktivně vystupovat.
- o postoj ČR ke vztahu „lidská práva – ekonomické vztahy“. **Ministr J. Kavan** k tomu uvedl, že to, že ČR chce vést dialog důsledný politický konsistentní dialog o universálních nedělitelných lidských právech, je měřítkem věrohodnosti naší politiky a pokud tento dialog bude vyvážen může mít pozitivní dopad i na hospodářské vztahy ČR

Posl. J. Zahradil kladně ohodnotil, že materiál Koncepce zahraniční politiky ČR vznikl, způsob jeho zrodu byl poněkud lépe postaven než tomu bylo v minulosti. I přes zapojení širokého kruhu odborníků je materiál vypracován jednobarevnou vládou s jedním politickým zabarvením. Přednesl následující připomínky:

- materiál má příliš deskriptivní charakter, v některých pasážích je příliš popisný a shrnující, má poněkud učebnicový charakter. Pravděpodobně je to z toho důvodu, že materiál je určen i pro veřejnost.
- není zřejmé, zda ČR je zde z hlediska obecného konceptu dějin pojímána jako subjekt nebo objekt. S objektivním přístupem nesouhlasí.
- názor na roli „národního státu“ a způsob jeho integrace do nadnárodních struktur a společenství. Je zde názor, který nesdílí, že samostatný národní stát, je právě objektivním vývojem odsouzen k zániku, jeho role končí, je odsouzen k rozplynutí se v nižších jednotkách /regionech – princip subsidiarity/ a směrem nahoru je odsouzen v rozplynutí se ve vyšších nadnárodních nadstátních útvech. Vyjádřil názor, že představa vlády o EU a o jejím vývoji, je spíše pojímána tímto způsobem. Vyjádřil názor, že národní stát je ještě „nevyčerpaný“ a že stále může svoji roli do velké míry plnit.
- nadstandardní vztahy se SR – vyjádřil názor, že ČR tyto vztahy se SR do této doby nadstandardními vztahy byly a do budoucna spíše zastává názor, že vztahy ČR-SR by měly být standardní /je to otázka též udržitelnosti existence celní unie se SR/.
- lepší termín pro „Visegrad“ je „středoevropská spolupráce“

- multilaterální diplomacie – nutno odlišovat působení ČR v jednotlivých mezinárodních organizacích /OBSE, RE, SEI/ - každá organizace je jiná, má jiné cíle a působení ČR bude též odlišené
- ekonomická diplomacie – vyjádřil pochybnosti o fungování smlouvy mezi MZV a MPO
- vyšší úroveň vztahů s mimoevropskými státy – nedomnívá se, že by byly tyto vztahy v minulosti slabé
- struktura MZV a personální politika MZV – složitá problematika, zahraniční výbor se tímto bude zabývat samostatně

Posl. J. Payne přednesl následující poznámky:

- není zcela jasné, z jakých teoretických kořenů tento materiál vychází /např. ekonomické vztahy jsou na stejné úrovni jako vztahy s krajany, atd./
- není jasný vztah mezi cíly, prioritami, zájmy, a vztahy mezi těmito pojmy. Nejsou zde uvedena rizika. Není jasné, zda jednotlivé výčty /zájmů, cílů/ jsou taxativní /exemplativní výčty zde nemají význam, jsou v učebnicích/
- lidská práva - vyjádřil názor, že nesouhlasí s přirozeně právním pojetím lidských práv
- ČR se stala členem NATO, NATO má své priority a v tomto materiálu nejsou uvedeny, koncepčně se vstup ČR do NATO měl promítnout do koncepce, měl by zde být taxativní výčet změn v koncepci zahraniční politiky po vstupu ČR do NATO
- ČR se po vstupu do NATO stala z dosavadního účastníka PfP a EAPC organizátorem těchto jednání – v této koncepci není zmínka.

Posl. J. Payne vznesl následující dotazy:

- z jakých teoretických zdrojů koncepce čerpá
- jak často bude docházet k revizi koncepce zahraniční politiky
- jsou výčty v koncepci uvedené taxativní ?
- jaké je pojetí suverenity státu
- taxativní výčet změn v koncepci po vstupu ČR do NATO

Posl. V. Štěpová zhodnotila kvalitu a podrobnost materiálu a uvedla následující připomínky:

- nutnost informování veřejnosti o výhodách a nevýhodách členství ČR v EU
- v koncepci není zmíněna skutečnost, že ČR přistupuje k řadě konvencí a úmluvám RE v oblasti kulturní; česká iniciativa v RE byla špatně načasována, zvýší výdaje
- prezentace ČR v zahraničí – zahraniční obchod a s tím související prezentace je zde nedostatečně zmíněn /neexistuje koncepce rozhlasového vysílání ČR do zahraničí/
- není koncepce Správy českých center
- nutno vyhodnotit dohodu mezi MZV a MPO
- jaká jsou nosná témata pro Visegrád
- ve výčtu mezinárodních organizací chybí WTO /World Tourist Organization/ - Mezinárodní organizace cestovního ruchu

Posl. M. Ransdorf uvedl, že je pozitivní, že tento materiál vznikl, ale neznamená to, že je nutno tento materiál pouze chválit. Konstatoval tyto připomínky:

- vyjádřil nutnost silnější definice národních zájmů, nutno si klást otázku role národního státu, postrádá reflexe globalizačních procesů
- nereflexuje rozpor mezi tím, kde jsou naši ekonomičtí spojenci a kde jsou naše ekonomické trhy
- jakou má ČR koncepci mezinárodního práva
- otázka lidských práv a jejich vazba na hospodářské vztahy – je zcela legitimní činit důležitou otázkou zahraniční politiky otázku lidských práv, ale otázkou je jak. Je to otázka pojetí lidských práv. V případě Kuby, jak je zde prezentována, vzbuzuje v něm pochybnosti. Jsme ti, kdo hájí své zájmy nebo jsme zde prostředníky. Prospěšnější by bylo, kdybychom se zasadili o to, aby zmizela blokáda Kuby. Známe celou dokumentaci

k procesům s disidenty? Platí lidská práva stejně v Jugoslávii a např. v Latinské Americe? Proč se k nedodržování lidských práv nestaví ČR stejným způsobem. V jakém vztahu jsou lidská práva k ekonomickým zájmům? Nutno diskutovat o tom, co jsou lidská práva, jak je uplatňovat, jaký je jejich vztah k ekonomickým vztahům. Lepší vést dialog, než navrhopvat rezoluci, která je určitým ospravedlněním určitých sankcí.

Posl. J. Karas požádal o podrobnější osvětlení konstatování, které je uvedeno v materiálu: ČR bude usilovat o to, aby se krajané mohli ve větší míře účastnit na politickém životě české společnosti.

Na některé dotazy poslanců reagoval **ministr J. Kavan**.

K poznámkách poslanců uvedl, že

- bere v úvahu kritiku, že materiál je deskriptivní – jednou z cílových skupin je veřejnost, která se o zahraniční politiku zajímá, materiál bude publikován i v časopise Zahraniční politika. I z tohoto důvodu má materiál i tento charakter
- národní stát hraje svoji roli, ale nelze nevidět, že zde je současně velký tlak globalizace
- nadstandardní vztahy se Slovenskem mají svůj význam, vztahy se Slovenskem mají svoji zvláštnost
- iniciovali jsme visegradskou spolupráci a chceme ji promítnout do širší středoevropské spolupráce – středoevropská spolupráce je pro nás jednou z priorit a v rámci toho chceme využít Visegrad
- nosná témata Visegradu budou definována na schůzce premiérů začátkem května v Bratislavě
- stát našeho rozsahu musí považovat za důležitou multilaterální diplomacii
- ekonomická diplomacie je prioritou, každému velvyslanci je to jasné a přináší to již první výsledky, více budeme spolupracovat s podnikatelskou veřejností, jsou organizovány obchodní mise v rámci vrcholných návštěv
- vztahy s neevropskými státy byly v minulosti podceňovány, to že tam byly návštěvy, neznamená to že vztahy jsou dobré. Mělo dojít i k rušení zastupitelských úřadů. Nyní již dochází ke zlepšení těchto vztahů a lze vidět i první výsledky
- Koncepce bude revidována každé 2 roky a zpracovatelé se snaží dojít k určitému stupni nadstranického konsensu, aby tato koncepce mohla platit i po příštích volbách

Na dotaz posl. J. Payna reagoval **Doc. P. Luňák** /odbor analýz a plánování MZV/. Koncepce neodráží jedinou teoretickou školu, snažili jsme se vybrat z každé školy to nejlepší. Nevycházeli jsme z klasického surového realismu, který pojímá stát jako konfliktní jednotky, který vychází z přesvědčení, že harmonie, rovnováha v mezinárodním systému vychází z konkurence nebo dokonce ze střetu. Materiál pracuje z následujícími kategoriemi:

- zájmy – nejvyšší důležitost – měl by zde být konsensus
- cíle – časově vymezené – nemusí zde být konsensus
- priority – konkrétní úkoly této vlády

Dále **ministr J. Kavan** uvedl

- komunikační strategie ČR před vstupem do EU je prioritou – práce na ni se rozjíždí - jsou zde již první výsledky – internet, publikace, besedy, spolupráce s televizí atd. Jakékoli podněty ze strany zahraničního výboru vítáme
- dílčí koncepce o působení ČR v Radě Evropy se zpracovává, využije se zde i spolupráce poslanců. Česká iniciativa je kontraverzní, považujeme ji za zajímavou, když bude realizována i přes zvýšení rozpočtu, by měla řadu pozitivních přínosů
- Koncepce rozhlasového vysílání České republiky do zahraničí bude vypracována
- Koncepce českých center bude projednána kolegiem ministra 29.4. – Součástí koncepce bude strategický cíl propojit Česká centra, Czech Trade a Českou centrálu cestovního ruchu a CzechInvest – projekt 3D. Není to perfektní řešení ale má to své ekonomické výhody. Bylo dosaženo dohody o určité koordinaci působení těchto organizací v zahraničí

- ČR se neztotožňuje s představou, že USA by měly hrát roli „světového policajta“. Po Washingtonském summitu se bude samozřejmě vést velmi důležitá diskuse o mantinelech, v rámci kterých bude NATO zasahovat mimo článek 5 - v Koncepci se jasně říká, že ČR považuje za žádoucí, aby mise NATO vycházeli z mandátu OSN nebo OBSE, ale dokážeme si představit výjimečné situace, kdy dojde na evropském kontinentě k takovému ohrožení míru a stability, kdy bude nutný zásah NATO i v případě, kdyby nebyl mandát OSN nebyl k dispozici. I proto se ČR účastní diskusí o přesnějších mantinelech pro možnosti zásahu NATO mimo článek 5 /out of area/.
- V žádném případě nechce ČR vyvážet své pojetí lidských práv, samozřejmě uznáváme, že v jiném kulturním prostředí existuje jiné pojetí lidských práv a představa světa jedné kultury, který by byl řízený z jednoho centra a který by vnucoval světu svou vlastní představu, je nám představa zcela cizí. ČR podporuje multikulturní pojetí a vidění lidských práv. Nelze hovořit o obnovení hospodářských politických a kulturních styků s mimoevropskými zeměmi, pokud by toto pojetí nebylo bráno jako základ přístupu.
- ČR chce vést politický dialog o lidských právech s Kubou, nejsme stoupencem blokády a sankcí – ty nevedou k vyřešení lidských práv – náš přístup není totožný s názorem některých amerických politiků ale neznamená to, že budeme zavírat oči před porušováním lidských práv
- rezoluce Komise pro lidská práva OSN o lidských právech na Kubě neztíží nástup ČR v Latinské Americe, ale spíše ulehčí
- podpora účasti krajanů v politickém životě v ČR – jde o to např. prosadit volební právo pro krajany

Doc. P. Luňák na dotazy posl. J. Payna

- členství ČR v NATO je zahrnuto v celém materiálu z pozice ČR jako člena NATO
- zájmy jsou v Koncepci uvedeny taxativně, cíle a priority ne

Posl. J. Payne konstatoval, že vstupem ČR do NATO se některé věci v Koncepci zahraniční politiky posunuly do zcela jiných hodnot a tato skutečnost se v tomto materiálu neobjevuje. Uvedl, že dokument je vypracován takovým způsobem, jako by ČR v NATO nebyla kromě několika zmínek, kde se o NATO mluví přímo, také v hodnotových rámcích se o NATO nemluví vůbec. Není zde zmíněna EAPC jako nejvýznamnější dimenze NATO. Zdůraznil, že zde chybí aspekt aliančního členství ČR.

Doc. P. Luňák k tomu uvedl, že EAPC je zmíněno v Koncepci v kapitole Další rozšiřování NATO, aspekt aliančního členství ČR v Koncepci je.

Zpravodaj posl. L. Zaorálek konstatoval, že je přesvědčen o velké užitečnosti toho, aby se diskuse o Koncepci zahraniční politiky ČR vedla na půdě Poslanecké sněmovny. Vyjádřil názor, že celá řada problémů, které zde zazněly /např. slabší či silnější definice zájmů, reflexe globalizačních procesů, otázky dějinných zákonitostí, úloha malých států, úloha České republiky, problémy týkající se teoretického rámce a teoretických východisek Koncepce/, souvisí s celkovým filosofickým rámcem, jak vlastně přistupuje ten či onen k zahraniční politice a taková systematická diskuse ještě v Poslanecké sněmovně vedena nebyla. Během diskuse v zahraničním výboru se minimálně ukázala témata a bylo by dobré, abychom se na diskusi v Poslanecké sněmovně dobře připravili. Dnešní diskusi v zahraničním výboru vnímá jako určitou předehru k diskusi na schůzi Poslanecké sněmovny. Měli bychom se pokusit vést kultivovanou a přesnou diskusi o zahraniční politice, o jejich ideových východiscích a dokonce i o ideologických východiscích. Toto zde dosud chybělo a máme šanci se k tomuto na schůzi Poslanecké sněmovny dostat. Vyjádřil naději, že se toto povede.

Posl. L. Zaorálek navrhl následující text usnesení:

zahraniční výbor

I. bere na vědomí Koncepti zahraniční politiky České republiky

- bylo schváleno /10:1:0/

II. žádá předsedu Poslanecké sněmovny Václava Klause o zařazení bodu Koncepte zahraniční politiky České republiky do návrhu pořadu květnové schůze Poslanecké sněmovny.

- bylo schváleno /10:0:1/

Bylo přijato usnesení č. 50 /10:1:0 – bod I./, /10:0:1 – bod II./

Schůze skončila ve 12.20 hod.

Zapsala: Stanislava Mikšová, tajemnice výboru

Vojtěch Vymlátal, v. r.
ověřovatel výboru

Lubomír Zaorálek, v. r.
předseda výboru